

TEMPITERNITAT.

(La meva concepció d'aquesta noció paratàctica, introduïda per Raimon Pànikkar).

“El monestir de Montserrat és un brillant testimoni català de diàleg entre temps i eternitat “

(R, Tremosa. *Temps i eternitat*. AVUI. 31.8.2006).

- 1.- Hi ha una correlació dialèctica indestriable entre les idees del nostre cervell i la pissarra o teixit de fons on són dibuixades. Si les idees dissenyades poden ser molt variades, també ho poden ser les diferents formes i textures de les nostres pissarres mentals que les acullen i que les possibiliten en llur si.
- 2.- Veig inevitable de modificar, a propòsit del temps i de l'eternitat (hi ha qui nega aquesta darrera), la forma i estructura del nostre camp mental, comú a la civilització occidental, marcat per dues línies rectes (d'una dimensió cadascuna) paral·leles, la del “temps” i la de l’eternitat”, si volem captar la “magnitud” **“tempiternitat”**, que proposo.
- 3.- Simplistament estem avesats a dibuixar el temps, en tant que pissarra unidimensional, uniforme i homogènia, on passen ordenadament els esdeveniments de la nostra vida, en forma d'una recta contínua d'extrems indeterminats, amb una part esquerra, el passat; amb una part dreta, el futur i amb un punt divisor, el nostre present, força clar i determinat.
- 4.- El temps de la vida de cada persona, un cop acabada, ve representat per un segment, de punts tots iguals, amb els extrems de naixement i mort ben definits, si dividim la recta en anys, subdividits aquests en mesos, dies, hores,... El present, avui, ara, també resta ben definit: el punt de la data actual.
- 5.- Els segments de les diferents vides s'engalcen o imbriquen i cargolen els uns amb els altres, talment que es forma una corda general llarga amb les curtes fibres particulars, trenades les unes amb les altres (la torçada del filat) per influències mútues col·laterals: el temps general.
- 6.- I, mimèticament, també imaginem ingènuament l'eternitat com una recta paral·lela a la corda del temps, més enllà i més llarga, això sí, amb certes diferències. Ve d'abans del passat, d'abans de l'inici del temps (“alfa”), passa pel present i va més enllà del futur, més enllà de la fi del temps (“omega”) (38).
- 7.- És, doncs, natural que l'eternitat no pugui deixar de semblar-nos una “duració”, tot i que més llarga que el temps, amb un “abans” i amb un “després” del temps, tot i que “sempre” present en tots els temps.

8.- De seguida neixen preguntes com “¿que era jo abans de néixer?” o “¿que hi ha després de la mort?”, “¿té principi el món?”, ¿”té final?”, i “¿el temps general?”.

9.- I, tanmateix, cal dir que *abans de la meva concepció en el ventre de la meva mare, per a mi, no hi ha abans i després de la meva mort, per a mi, no hi ha després.*

10.- *No és el temps qui fa la vida. És cada vida la qui fa el seu temps.* La vida és la pissarra, on marquem el temps. El temps general és la figura abstracta que s’hi pinta al damunt (21) i que, després, fem servir de pissarra per situar els nostre petits esdeveniments definits.

11.- Més aviat ens caldria considerar que en el fons no hi ha una línia recta de temps on es pinta el segment, amb inici i final definits, de la vida de cadascú.

12.- Existeixen les diferents vides, nascudes directament o indirecta del buit/ple (condició de pissarra última mental) que, entre elles, van permetent de crear la figura cronològica abstracta del temps per concatenacions successives.

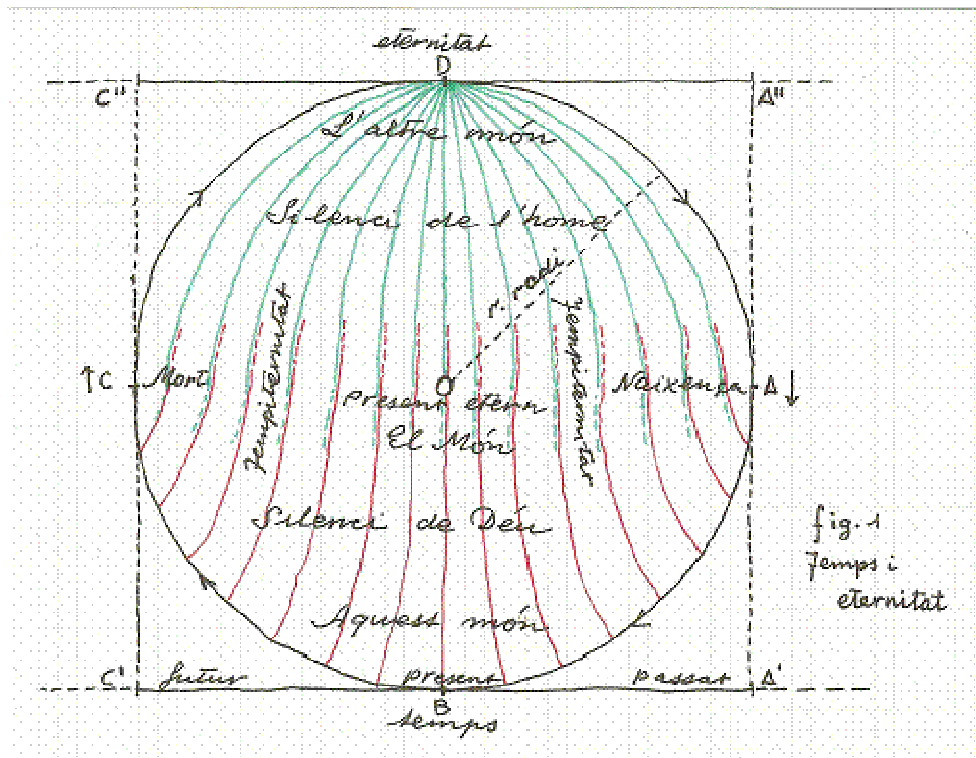
13.- Parlem, però, d’”aquest món” com d’una paral·lela, la del temps, i de l’”altre món” com de l’altra paral·lela, la de l’eternitat situada *més enllà*. Entremig hi ha un abisme afrós, inexplicable: el llarg viatge dels morts a l’Egipte, la baixada al *xeol* hebreu o a l’*Hades* grec, el món de les ànimes dels morts encara no reencarnades ...

14.- Cal corregir a fons, aquesta visió de les coses, si volem entendre, al meu judici, la **tempiternitat**, amb tota la riquesa d’aquesta dimensió mental panikkariana, tan innovadora a les nostres latituds.

15.- Procedirem de la següent manera: primer, esmenarem la dimensió del temps d’aquesta vida i, després, esmenarem la “dimensió” de l’eternitat de l’altra vida (37).

16.- Caldrà, d’antuvi, corbar o blegar els extrems tant del temps com de l’eternitat per tal de què casin els de l’un amb els de l’altra. Amb la curvatura, tant el temps com l’eternitat van perdent la seva condició pròpia per a anar adquirint la condició oposada. Aquest canvi gradual és l’essencial transformació de la nostra pissarra (1) o model mental: la introducció de la curvatura circular.

17.- Així, de moment, treballarem amb un espai (una pissarra) d’una dimensió, però corba i tancada: la línia circular o circumferència (fig. 1: ABCDE)

18.- Imaginem-la. Tracem-hi dues tangents paral·leles, les clàssiques, una per dalt (C''A''), la de l'eternitat, (6) i una per baix (C'A'), la del temps, (3).

19.- L'eternitat (el NOÛMEN transcendent), *stricto sensu*, -“perfecta possessió simultània i total de la vida interminable” (Boeci)- ve simbolitzada pel punt de tangència de dalt (D). L'eternitat, en sentit estricte, no té quantitat de res. No és, en rigor, magnitud. No n'hi ha més o menys. És o no és. Per aquesta raó la simbolitzem per un punt.

20.- També *stricto sensu*, el punt de tangència de baix (B) simbolitza pròpiament el meu (el nostre, el seu) present (el FENOMEN immanent): “l'esdeveniment atòmic” (L. Wittgenstein), l'“ara-aquí-per-a-mi”. Tot i la seva radical fugacitat, el present estricte també es presta a ser afigurat mitjançant un punt. No cal dir que els dos punts (B i D) són màximament oposats (pel diàmetre (2r) del cercle) perquè les dues “no magnituds” no tenen res a veure l'una amb l'altra. Caldrà corregir les concepcions usuals de: “meu passat”, “meu futur”, “(meva) mort”, “(meva) naixença”, “viatge d'anada a l'eternitat” i “viatge de tornada”. Fixem-nos-hi bé. Els hàbits mentals ens juguen males passades.

21.- He dit (10) que cada vida fa un tros de temps i que el temps no fa la vida. Ens anirà bé, doncs, centrar-nos en alguna vida, individual o col·lectiva, en concret.

22.- Em centraré en la meua vida en aquest món. El meu segment temporal té: naixença meua (extrem dret, A'), vida meua (longitud del segment, A'C') i tindrà mort meua (extrem esquerre, C'), segons la cronologia oficial.

23.- Cadascun dels presents de la meua vida és un punt determinat. La successió de tots els meus presents va constituint, en la imatge usual, la longitud del segment de la meua vida.

24.- Cal, ara, corregir aquest model o figura mental. Blegarem aquest segment fins a convertir-lo en una semicircumferència (ABC), que conserva un punt de tangència (B) amb el segment primitiu: el present del “mig del camí de la vida” (Dante) (38),

25.- Si comparem les dues figures (22 i 24) veurem: una màxima distància (A'A, equivalent a un radi) entre la naixença recta (abstracta, A') i la naixença (meva) corbada; una distància zero (B) entre el present (abstracte) mig recte i el present (meu) mig corbat; i, de nou, una distància màxima (C'C) entre la mort recta (abstracta) i la mort (meva) corbada.

26.- La distància màxima entre els dos naixements i entre les dues morts expressa la distància real entre l'experiència de mi que tenen els familiars i amics que m'envolten, d'una banda, i la meva experiència del meu naixement i de la meva mort (tot solet jo mateix), de l'altra.

27.- Quan neixo i quan moro no sóc d'aquest món. Sóc a mig camí entre aquest món i l'altre. Es tracta de dues ($\uparrow\downarrow$) formes de **tempiternitat** diferents: la primera i la segona innocències (per cert, no necessàriament exemptes de mal, 44, 61).

28.- El descens, pel primer quadrant de la circumferència (AB), de la naixença corbada al present mig d'aquesta vida es fa per aproximació creixent a la recta d'aquesta vida. Hi té lloc el joc, l'educació, l'aprenentatge, les iniciacions i, al terme, el compromís amb aquest món, el dels fenòmens, el del “silenci de Déu”, el de l’“hora de l’home”. La ment rectilínia cartesiana tracta de forçar el nen a fer una baixada a aquest món en vertical, a fer-se adult quan més aviat millor. Hi ha també que vol mantenir el fill infantilitzat tota la vida.

29.- Forçar el nen a fer-se adult precipitadament o mantenir-lo estàticament en la seva original infància, és malmetre'l. L'infant encara no és del tot d'aquest món, encara no fa temps, però està eixint de l'eternitat, fa **tempiternitat-1**, primera innocència. Cal, doncs, repensar a la llum d'aquestes consideracions l'acompanyament dels infants i joves que en diem educació.

30.- De l'altra banda, en el segon quadrant (BC), la pujada del present mig de la vida cap a la mort corbada es fa per distanciament creixent del segment d'aquesta vida. És el deseiximent, la simplificació, la pobresa, l'ascètica, l'alliberament de servituds i, finalment la separació d'aquest món dels fenòmens i la plena entrada en el món del “silenci de l'home” i de l’“hora de Déu”. La ment rectilínia cartesiana tendeix a forçar el vell a mantenir-se adult, amb plenes facultats, quan més temps millor. Hi ha al contrari qui vol retirar del vell dràsticament tots els drets i llibertats de l'adult. La mort esdevé així la caiguda en un precipici espantós.

31.- Forçar el vell a mantenir-se adult amb plenes responsabilitats o llevar-les-hi totes és malmetre'l. El vell gradualment cada cop és menys d'aquest món i cal que vagi trobant el gust del canvi gradual de registres vitals. Ja no fa temps, fa **tempiternitat-2**, segona innocència. Hem de revisar, doncs també, com enfoquem l'acompanyament dels ancians, deshauciats i moribunds.

32.- Ens sentim inclinats a creure que el present es va desplaçant en el temps segons el cronòmetre al llarg del calendari de la pròpia vida (10).

33.- No és ben cert això. La major part dels meus presents són més **tempiternitat** que pròpiament temps. En la infància creix gradualment el temps i decreix l'eternitat i en l'ancianitat, s'esdevé la inversa. L'únic present verament temporal (B), d'aquest món, en mitja oposició a "present etern" (O) i en oposició plena a "eternitat" (D), és el present del mig del camí de la nostra vida, quan l'eternitat calla radicalment i ens deixa absolutament sols amb les nostres plenes responsabilitats i llibertats: el silenci de Déu, l'hora de l'home. Llibertat en el temps, posseir-lo; obediència en l'eternitat, deixar-se posseir.

34.- Pot ser un present concentrat i espectacular o allargassat i poc espectacular, pot ser en el mig geomètric de la vida o en algun dels seus extrems, però el ver present temporal del mig de la vida es realitza, per a bé o per a mal, en la maduresa assolida o deguda de la nostra vida, que disposa, més o menys llargs, d'un "tempitern" *propri* de maduració i construcció, d'un temps *propri* de maduresa de ple funcionament, l'hora d'obtenir el ple rendiment de la vinya mentre l'amo és lluny, i d'un "tempitern" *propri* de desconstrucció i corrupció, perquè *tot allò que neix ha de morir*.

35.- El present dels nens i el dels vells no és pròpiament present; és gradualment temporalitzat o destemporalitzat, en el sentit de encara no prou lligat o de progressivament deslligat de les sol·licituds i exigències d'aquest món, tantes com n'hi ha!

36.- D'ací el lector podrà deduir moltes conseqüències per a la relació entre la família i la societat, d'una banda i els nens i els vells, d'altra.

37.- Ara cal passar a esmenar el segment de la noció d'eternitat (C''A''), de l'altra vida (15), amb la naixença a l'eternitat (C'', extrem esquerre), vida eterna (C''A'', longitud del segment) i mort a l'eternitat (A'', extrem dret).

38.- Cal corbar els extrems (C'', A'') de la paral·lela de l'eternitat (6, 16) fins que s'avinguin a coincidir amb els extrems (C', A') blegats (C, A) de la paral·lela del temps (24).

39.- La paral·lela de l'eternitat esdevindrà una altra semicircumferència (CDA), que conserva un punt de tangència (D), d'eternitat absoluta, amb la corresponent eternitat recta (C''A'').

40.- Es complerta així la circumferència de la **tempiternitat**: A) naixença corba a aquesta vida, B) present mig en aquesta vida (temps, 20), C) mort corba a aquesta vida, que és "una major naixença" (J. Maragall) a l'altra vida, D) eternitat plena (19) i E) mort corba a l'altra vida que és una (re)naixença (=A), un (*re*)*birthing* a la vida d'aquest món. En aquesta (re)naixença no reneix el jo vell, amb adherències identitàries, perdudes totes en la fase D. Neix un (el) jo pur, net, encara sense cap possessió identitària. Reneix? O en neix un de nou? El mateix (eternitat), perquè l'esperit de l'altre món, despullat de les variadíssimes identitats possessives possibles d'aquest món, sempre és un i el mateix esperit. Un de nou (temps), perquè, vingut a revestir-se de les noves identitats que se li ofereixen, sempre és diferent.

41.- Analitzem, en aquest nou disseny, el trajecte corbat etern. D'antuvi cal renunciar al concepte de "duració eterna". Aquesta expressió és formada de dos termes que es rebutgen l'un a l'altre. No així, l'expressió de "present etern", de la que parlaré aviat (54).

42.- Ens apareix també aquí, al costat esquerre, la distància màxima entre, d'una banda (C''), l'"alfa" (6) de l'"origen" boirós de l'eternitat, del model etern recte que tractem de superar, i, de l'altra (C), la mort al temps / naixença en l'eternitat corbada del nou model que tractem d'introduir. Com també, al costat dret, entre l'"omega" (6) boirosa (A'') o "final" etern recte i mort a l'eternitat / (re)naixença al temps corbada (A).

43.- La distància entre, d'una banda, els punts d'inflexió corbats (C i A) (40) i, d'altra, la generalment imaginada paral·lela eterna (C''A''), és la distància real entre l'experiència del qui, d'una banda, es mor o (re)neix i, de l'altra, del qui s'ha fos en l'absoluta eternitat transcendent (D).

44.- Ni qui mor ni qui (re)neix no està en l'altre món (ni en aquest). Estan a mig camí entre els dos móns. Estan en les dues formes de **tempiternitat** esmentades al paràgraf 27.

45.- La pujada de la mort corbada a l'eternitat plena de l'altra vida es fa per aproximació creixent atemporal: és 1) la concentració (*dharana*, scr.), amb despreniment de totes les alienacions en aquest món, 2) la meditació (*dhyana*, scr.), amb despreniment de tot egoisme i amb comunió amb el món dels esperits i 3) la contemplació (*samadhi*, scr.), amb la fusió amb l'esperit universal o amb el món dels noumens.

46.- Voler el nou-mort de sobte en l'eternitat és maltractar-lo. Ni el moribund és tot d'aquest món, ni el nou-mort és tot de l'altre, on no hi ha temps. L'"espai" entre mort a aquest món i eternitat plena és omplert en les tradicions sagrades per una imageria frondosa: el llibre dels morts, els viatges astrals, els llimbs i els purgatoris, els animismes i espiritismes, etc.

47.- Al seu torn, la baixada de l'eternitat plena cap a la (re)naixença corbada, poc contemplada a occident, també es fa per distanciament creixent atemporal de l'altra vida: és 1) el testimoni (*kabod*, hebr., "la glòria de Déu"), llum del més enllà, 2) la profecia (*ruakh*, hebr., "el vent de Déu"), anunci del més enllà adreçat al més ençà i 3) la missió (*dharma*, scr., "la voluntat de Déu"), destí temporal fixat des de l'eternitat, i, finalment, la separació de l'altre món i el compromís amb aquest. Si llegim seguits els paràgrafs 28, 30, 45 i 47, veurem que la **tempiternitat** no és un moment, ans omple tot el procés d'anada i tornada entre el temps i l'eternitat estrictes. Sempre suma el mateix valor: "territori del temps (quantitativament variable) + territori de l'eternitat (qualitativament variable) = **tempiternitat** ("suma" constant)". "t + e = 2r". Si la suma sempre és constant, no ho són els sumands que la componen (territori del temps i territori de l'eternitat) que prenen tots els valors possibles entre zero (0) i el radi (r) del cercol, en una relació oposada, en l'interior de la constant tempiterna de naturalesa binària.

48.- Voler mantenir forçadament el nou-(re)naixent permanentment fos amb l'eternitat plena o voler-lo atreure forçadament al temps ple és maltractar-lo. El nou-nat ja no és de l'altre món, però encara tampoc és d'aquest. L'"espai" entre l'eternitat plena i la naixença en aquest món és omplert per les tradicions sagrades amb una també frondosa imageria d'exèrcits i corts celestials, de cors angèlics i esperits enviats a inspirar profetes amb missions divines.

49.- Pensem que l'eternitat plena (D), és immutable i transcendent, i roman "sempre" igual a ella mateixa. Però no sota la forma matemàtica d'igualtat i d'unitat uniformes, ans sota la forma d'unió intrínseca de tot, d'unió vivent absoluta, de recreació interna simultània i autosuficient, que ens sap i ens fa quan vulgui i com vulgui, i que amb la nostra vida fa el temps. Això només és del tot cert en el mig del seu arc, en el punt de tangència superior.

50.- Però hi ha l'entrada a l'eternitat des del temps, que es va acabant, on l'esperit singular de cadascú, va morint als compromisos d'aquest món i es va apropant a l'eternitat fins a fondre-s'hi. Com un planeta que cau en el Sol, atret per la seva immensa gravetat. Curiosament Einstein diu que, a mida que un cos s'acosta a la velocitat de la llum, el seu temps es va "perdent". A la velocitat de la llum, diu, no hi ha temps.

51.- I hi ha, també, la sortida des de l'eternitat plena on l'esperit universal de l'altre món es va projectant enfora d'ell mateix, tot guanyant temps, fins a arribar a independitzar-se en missió de compromís temporal. Com una protuberància solar que, sortida del Sol a velocitats "eternes", properes a la de la llum, en comptes de recaure en el Sol, s'instal·la en òrbita i s'independitza com a planeta amb llei pròpia.

52.- En l'interior de la gran circumferència, entre aquest món (el temps) i l'altre (eternitat), entre la naixença i la mort, la vida es desplega amb amplitud (**tempiternitat**), amb mil possibles situacions intermèdies. Anada i tornada pel mateix camí, per camins diferents, pel camí oposat. Anar cap al passat en comptes de cap al futur (conservadurisme). D'aquest desplegament en diem "el món" a seques, més o menys "aquest" o "l'altre", més o menys naixent o passat, o morent o futur. El procés vital d'aquest món és de néixer, madurar, envellir i morir. Però és un procés que es pot avançar o alentir segons la voluntat dels homes. Hi ha sants matiners que han fet tot el procés, inclosa l'anada i la tornada de l'eternitat, ja de joves. Hi ha imprudents tocatrdans que retarden el procés i la mort física els atrapa encara immadurs. Per a ells, al final, "el plor i el cruixir de dents".

53.- *L'"altre món" és el món de Déu i alhora el del silenci dels homes: ell ens pot posseir si volem, nosaltres no podem posseir-lo a Ell: és l'àrea de la voluntat divina. "Aquest món" és el món dels homes i alhora el del silenci de Déu: nosaltres el podem posseir si volem, Déu no vol; és l'àrea del nostre lliure albir. Independència, però sempre dins d'un temps limitat* (individual, col·lectiu o universal): un "quantum" de temps proporcionat a cada realitat parcial o total d'aquest món. L'orient espiritualista mira més a l'altre món (submissió): **tempiternitat** (-t, +e). L'occident materialista mira més a aquest món (insurrecció): **tempiternitat** (+t, -e). Llibertat en el temps, posseir-lo; obediència en l'eternitat, deixar-se posseir. Les dues coses!

54.- De la novetat oferta per Jesús el nazareu, en diem *eskhaton* (gr.), i és la maduresa i plenitud del punt mig (O) del cercle de la **tempiternitat**, “el Món”, el moment etern, el present etern (41), el “dia de Yahve”, l’hora de passar comptes, quan torna el Senyor del viatge llunyà, l’instant on la realitat completa entra en judici radical, definitiu, permanent, el tall més esmolat del ganivet de la història, l’hora de cadascú i de tots, quan ens encarem sense mediacions amb l’etern i sense abandonar la temporalitat més compromesa. “Els cels oberts”. “Arriba el temps (passat) i és ara (present) en què veureu venir (futur) el fill de l’home en la seva majestat (eternitat)”. El temps més adequat per a arribar-hi és en el bell mig de la vida, en l’etapa madura, en la plenitud de forces i de llums pròpies: Em tinc tot a les meves mans i m’ofereixo tot sencer a Tu. Després, el cel a la terra. Altrament, la mort, l’infern en vida.

55.- La dialèctica tempiterna (58) és el desplegament exuberant dels possibles estats i processos entre aquest món temporal i l’altre etern. En el model que proposo, a més de la dialèctica naixença física / temps / mort física / eternitat (58), hi ha altres dialèctiques també possibles per connectar aquest món amb l’altre, aparentment tan diferents i distants, dialèctiques que no oscil·len entre els conceptes de temps i d’eternitat i que, per tant, no expliquem en aquest comentari. Esmentem-ne, només, tres de principals:

56.- Dialèctica “Pràctica / Teoria”. 11) Camí concret de la perpètua pràctica amorosa dels senzills (*karma*, scr.). La seva plenitud és l’assoliment de la vera simplicitat espiritual. 12) Camí abstracte de la contemplació especulativa dels cultes (*khnana*, scr.). La seva plenitud és la identificació amb la Saviesa, el *Logos* o el Verb divins.

57.- Dialèctica “Subjecte / Objecte”. 21) Camí vivencial ascètic i místic de la mort espiritual als lligams personals (*sádhana*, scr.). La seva plenitud és la mort / naixement espiritual. 22) Camí estructural de la lluita per la consecució de la justícia social i natural (*agonía*, gr.). La seva plenitud és el triomf de la Salvació (justícia social, salut individual).

58.- Dialèctica “Plasma / Món”: 31) El camí de l’evolució o història natural de creixement. La seva plenitud és la culminació de la naturalesa sencera. 32) El camí de la involució, anihilació (*kénosis*, gr.) o antihistòria natural. La seva plenitud és el retorn a la llavor singular (*plasma*, gr.), origen i final de la història,

59.- Hem dit a 52 que no cal esperar la mort física per anar al més enllà. La mort física connecta amb l’altre món tant com qualsevol dels altres sis moments de màxima plenitud de la vida (56-11, 56-12, 57-21, 57-22, 58-31 i 58-32).

60.- Pel que fa a l’*eskhaton* (54, 58-31), tant en la vida individual com en la col·lectiva, hi ha un ritme còsmic especial: “Temps de paciència” i “temps de judici”, temps de formació i temps de maduresa, temps de crear valor afegit (plusvàlua) i temps de passar comptes. Ningú no pot badar ni es pot eternitzar en una posició indolent d’immaduresa o de dependència. Aquesta persona (“verge imprudent”) arriba tard a l’hora del judici i es passada per l’espasa i el foc. La paciència còsmica no és infinita. Si no s’aprofita el temps disponible, el “quantum” temporal de la paciència concedit a cadascú (53), el dia del judici esdevé horrible, terrorífic. Si s’aprofita és la plena glòria i felicitat.

61.- Aquesta concepció de les coses demana una revisió de les nocions de “bé” i de “mal”, com també de les seves correlatives de “veritat” i de “falsedat”.

62.- “Aquest món”, el món del temps, sempre implica parcialitat. Qui sap el bé o el mal absolut? Amb prou feines sabem el bé o el mal per a nosaltres i per al nostre petit món de l’entorn, i ens sentim empesos a obrar aquest bé i evitar aquest mal limitats, tal com els veiem.

63.- Se’ns ha pintat el món de l’eternitat com un món radicalment bo i a Déu com a un ésser bondadosíssim. I l’infern?

64.- La correcció rellevant que cal fer és que l’altre món és més enllà del bé i del mal i que, per consegüent, no és dolent, però tampoc és bo o, si és bo, també és dolent.

65.- Si diem que l’altre món ens transcendeix, cal morir a aquest món per viure’l. No el posseïm, ens poseeix... si ens hi volem lliurar.

66.- Doncs, no sabem, per a l’altre món, que és bo i que és dolent. Els déus ancestrals eren amorosos i terrorífics alhora. És fals l’estereotip d’uns déus ancestrals venjatius i un déu fariseu o cristià bondados. Ens calen junts amor i temor de Déu, suposat que siguin dues coses diferents.

67.- “Sigueu perfectes (l’altra vida) com el vostre Pare celestial, que fa sortir el sol cada dia sobre justos (bons) i sobre pecadors (dolents)”.

68.- Cel i infern són projeccions del bé i del mal, sempre parcials, d’aquest món en l’altre (70).

69.- Gràficament, l’altre món és cel i infern ensems. Allò que no ens plau de la realitat (mal) és l’avís d’allò que oblidem o menystenim de la realitat completa.

70.- Però, si projectem equivocadament (68) el bé i el mal d’aquest món en l’altre on no n’hi ha, també acostumem a projectar, a la inversa, en aquest món la “perfecció” de l’altre món que és més enllà del bé i del mal.

71.- En aquest món cada persona (individual o col·lectiva) té el seu bé i el seu mal (62) i cal que cerqui el bé i fugi del mal. Ací no val tot en nom d’una amoralitat transcendent.

72.- En aquest món, el del silenci de Déu (53), té plena vigència l’ètica de cercar el bé i de fugir del mal.

73.- Però la majoria de situacions de la vida són mixtes, són tempiternes i cal aprendre a trobar l’equilibri (sempre canviant) entre “bé”, “mal” i “perfecció” (els tres camins de l’esquema de la “Muntanya de la perfecció”, de Joan de la Creu).

74.- En general, quan s’amplia el camp de visió i s’assoleixen horitzons més amples, coses que semblaven dolentes comencen a explicar-se i poden arribar a ser bones.

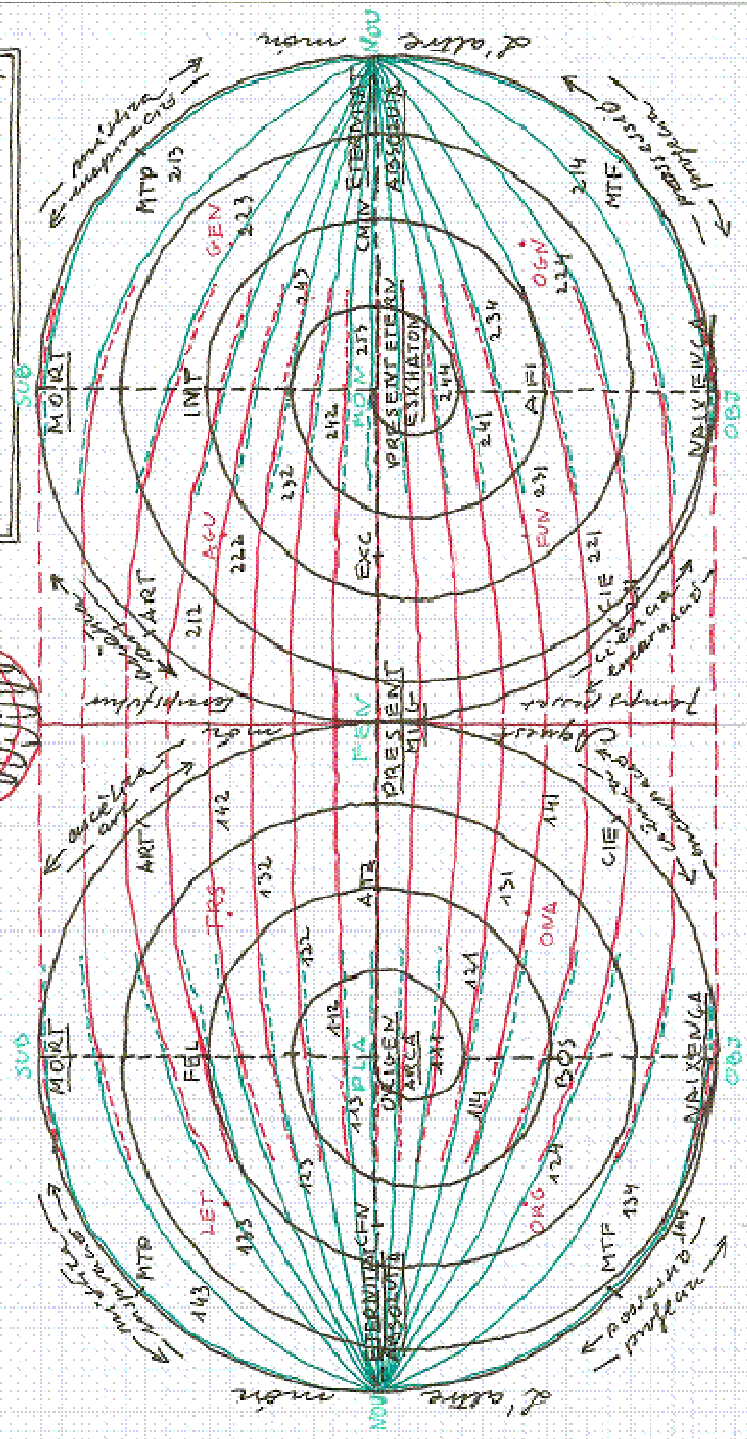
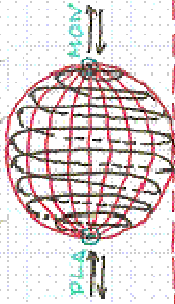
75.- Ens han infós una idea massa bondadosa (tova) de com cal que sigui la realitat. Sempre que oblidem o ignorem voluntàriament algun aspecte dur de la realitat, que el considerem sistemàticament dolent (perquè és dur) –i ens passa contínuament-, la realitat se’ns venja despietadament per fer-nos pagar el “comodisme” de la nostra opció.

76.- El món és ple de “gurus” que fraudulentament se suposen perfectes ells mateixos – ja situats en el més enllà-, que creuen haver tocat fons i que es creuen amb la potestat de dictar el bé i el mal als altres.

77.- “Sigueu perfectes” (67). L’eternitat, tanmateix, parla i actua realment en el nostre temps (**tempiternitat**). Però quan arribem a l’eternitat, a la perfecció, nosaltres ja no hi som!, hem mort. Ni jo sóc Déu. Ni jo sóc perfecte.

Lluís M. Xirinacs. Barcelona. Estiu de 2006.

TEMPS I ETERNITAT (FEM-MOU)
 ESTRUCTURES I VIVÈNCIES (OBJ-SUB)
 ORIGENS I PLENTUD (PLA-MOU)

11 ALMIRA	12 LEUM	13 PARTICLES	14 NUCLES
111 ENCANAL	121 ENCANALADA	131 ENCANALADA	141 ENCANALADA
112 ACÍDICA	122 ACÍDICA	132 ACÍDICA	142 ACÍDICA
113 AMULSIT	123 AMULSITA	133 AMULSITA	143 AMULSITA
114 PROFETA	124 PROFETA	134 PROFETA	144 PROFETA

2.1 QUÍMICA	2.2 UIDA	2.3 SOCIETAT	2.4 MBR
2.11 ENCANALADA	2.21 ENCANALADA	2.31 ENCANALADA	2.41 ENCANALADA
2.12 ACÍDICA	2.22 ACÍDICA	2.32 ACÍDICA	2.42 ACÍDICA
2.13 AMULSITA	2.23 AMULSITA	2.33 AMULSITA	2.43 AMULSITA
2.14 PROFETA	2.24 PROFETA	2.34 PROFETA	2.44 PROFETA

3.1 ANIMAT	3.2 SOCIETAT
------------	--------------